

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลจากการพัฒนาประเทศเพื่อให้ไปสู่ความเจริญเทียบเท่านานาชาติได้ส่งผลทำให้โครงสร้างสังคมและวิถีชีวิตของคนไทยก็ถูกปรับเปลี่ยนไป ดังเห็นได้จากชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย ๆ ถูกครอบงำโดยอารยธรรมตะวันตก ทำให้สถาบันครอบครัวซึ่งมีความสำคัญต่อเยาวชนในการที่จะปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชน ให้เจริญต่อไปในอนาคตค่อย ๆ ถูกทำลายไป เวลาในการให้ความอบอุ่นต่อครอบครัวมีน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาแก่เยาวชน และมีเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่มีแนวความคิดไม่ถูกต้องขาดที่ปรึกษา จึงหาทางออกในทางผิด เช่น การใช้สิ่งเสพติด ประพฤติผิดทางเพศ การยกพวกตีกัน เป็นต้น

กรณีนักเรียนส่วนหนึ่งทั้งชายและหญิงมีความประพฤติไปในทางผิดระเบียบโรงเรียน เช่น การหลบหนีเรียน และเมื่อหนีแล้วก็ไปเที่ยวเตร่ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น จับกลุ่มมั่วสุมเล่นการพนัน สนุกเกอร์ บิลเลียด เป็นต้น จากสถิติกองสารวัตรนักเรียน พบว่าในปีหนึ่งๆ นั้นจะจับนักเรียนที่หลบหนีและเที่ยวเตร่ในเวลาเรียนร่วมสองสามพันคน(อ้างถึงใน จิตรสุมน พุฒิปัญญา, 2536: 2) และจากการที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการตรวจปัสสาวะ เพื่อหาสารเสพติดในนักเรียนผลปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา ติดสารเสพติดจำนวน 42,148 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64 จากการสุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,570,000 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เข้ายาเป็นประจำร้อยละ 0.71 ใช้ยาน้อยครั้งร้อยละ 0.93 นักเรียนสังกัดสถานศึกษาเอกชนติดยาบ้า 4,356 คน คิดเป็นร้อยละ 0.99 จากการสุ่มตัวอย่างทั้งหมด 40,000 คน นักเรียนประณมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประณมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) เพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.327 จากการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 305 คน แต่ตรวจพบนักเรียนที่ติดยาเสพติดจากกลุ่มสำรวจกลุ่มปกติ 1,500 คน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตรวจพบนักศึกษาติดยาบ้า 120 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06 จากการสุ่มตรวจนักศึกษา 66,883 คน จาก 11 วิทยาเขต ซึ่งส่วนมากักติดยาที่วิทยาลัยพลศึกษา ผู้ติดยา

เจดีย์วิทยาลัยละ 2 คน จากการสุ่มสำรวจนักศึกษา 10,000 คน จากวิทยาลัยพลศึกษา 17 แห่ง กรมอาชีวศึกษาสุ่มสำรวจสถานศึกษา 158 แห่ง จากนักศึกษา 643,441 คน พบติดเฮโรอีน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 0.0082 ยาบ้า 3,645 คน คิดเป็นร้อยละ 0.57 กัญชา 160 คน คิดเป็นร้อยละ 0.016 สารระเหย 204 คน คิดเป็นร้อยละ 0.031 (อ้างถึงในมติชนสุดสัปดาห์, 10 มีนาคม 2541: 12) ส่วนการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ก็มีข่าวให้เห็นดังเช่น นักเรียนอาชีวะยิงปืนใส่นักเรียนอาชีวะคู่อริบนรถโดยสารประจำทางสาย 67 ท่ามกลางผู้โดยสารเต็มคันรถ กระสุนถูกนักเรียนคู่อริแล้วลูกหลงยังพลาดไปถูกชายชราอายุ 60 ปี เสียชีวิต และถูกผู้โดยสารอีกคนได้รับบาดเจ็บ ส่วนมือปืนกับพวก 3 คน โดนจับกุม (อ้างถึงในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์, 1 ตุลาคม 2536)

การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิด และมีแนวโน้มมากขึ้น ย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียทั้งต่อตัวเด็กและเยาวชนเองและต่อสังคม กล่าวคือ

1. ผลเสียต่อตัวเด็กและเยาวชน โสภา ซปีลมันส์ ได้กล่าวไว้ว่าการกระทำผิดในวัยเด็กมาก่อน จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการประกอบอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยผู้ใหญ่ รวมไปถึงการกระทำผิดกฎระเบียบด้านการทำงานในชีวิตส่วนตัวนำไปสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมผิดปกติทั้งหลายนับรวมไปถึงการติดเหล้า ดื่มสุรา การถูกจับ เป็นต้น พฤติกรรมต่อต้านสังคมที่เกิดขึ้นในวัยเด็กจะมีผลกระทบนำไปสู่ปัญหาเศรษฐกิจ ครอบครัว การศึกษา อาชีพ และหน้าที่การงาน เมื่อเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นได้ (อ้างถึงใน โสภา ซปีลมันส์, 2536: 108)

2. ผลเสียต่อสังคม ถ้าในสังคมใด ๆ ที่มีเด็กและเยาวชนกระทำผิดเป็นจำนวนมาก ก็ย่อมทำให้สังคมนั้นอ่อนแอ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สวัสดิภาพของสังคม การพัฒนาของสังคมก็ย่อมเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะขาดทรัพยากรบุคคลที่ดีมาพัฒนา เพราะมนุษย์หรือทรัพยากรบุคคลเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา หรือก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ หากปราศจากซึ่งทรัพยากรมนุษย์แล้ว ไม่ว่าจะมียาระบบหรือทรัพยากรอื่น ๆ ที่ดีเพียงใด ก็ไม่อาจพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปได้ (อ้างถึงใน ประภาส สุนทรศนีย์, 2536: 1)

สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ผ่านมามีการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง ดังเช่นงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก และผลการศึกษาที่ได้ก็เป็นไปในลักษณะใกล้เคียงกัน คือ ศึกษาเรื่องสาเหตุของการกระทำผิด ซึ่งพบว่าสาเหตุหลักเกิดจากปัจจัยทางครอบครัว

สัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ชาติความอบอุ่น การคบเพื่อน รวมทั้งปัจจัยทางสภาพสังคมที่มีปัญหา (อ้างถึงใน ทิวา วงศ์ธนาภา, 2539: 8) ถึงแม้มีงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่ศึกษา การกระทำผิดของเด็กและ เยาวชน แต่ยังไม่ปรากฏว่า ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ยังคงก่อปัญหาให้กับสังคม เป็นอย่างมาก อาจกล่าวได้ว่า งานวิจัยที่ผ่านมาเป็นการศึกษาเฉพาะประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ย่อมทำให้ไม่สามารถอธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ ทั้งในแง่สาเหตุและการ ป้องกัน การจะเข้าใจและแก้ไขปัญหาก็เป็นอย่างไรก็ต้องศึกษาในทุกแง่ทุกมุม (Holistic approach)

เด็กและเยาวชนต่างก็เป็นสมาชิกของสถาบันการศึกษา ผจจจิต อินทรสุวรรณ และ คณะ (2539: 11) กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก เด็กในวัยเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน โสภา สปีลมันส์ (2536: 139) โรงเรียนเป็น สถาบันที่มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมของวัยรุ่นให้ดำเนินไปสู่ชีวิต ในวัยผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ โรงเรียนก็มีส่วนคล้ายคลึงกับครอบครัว คือเป็นสถาบันที่มีส่วนอบรม สั่งสอน ควบคุม เสริมสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมเด็ก

Eichorn (1965: 5) โรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญนอกเหนือไปจากครอบครัว โรงเรียนมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการให้ความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ตลอดจนอุปนิสัยอันจะส่งผลต่อ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ โรงเรียนจึงมีบทบาทอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนอย่างไรก็ตามมีผู้เห็นว่า โรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ได้ทั้งคุณและโทษ เป็น ทั้งแหล่งที่ป้องกันการกระทำผิดและส่งเสริมให้กระทำความผิด ดังนั้น การชักนำให้เด็ก และเยาวชนเข้ามาอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การที่เด็กและ เยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายโรงเรียนนั้นเป็นเพราะเขาเหล่านั้นไม่สามารถทนต่อสภาพบางสิ่ง บางอย่างได้ จึงมีปฏิกิริยาตอบโต้โดยการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น การก้าว รัวครูอาจารย์ และเพื่อน การฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การทำลายทรัพย์สินของ โรงเรียน เป็นต้น เมื่อเด็กได้แสดงออกสิ่งที่ตามมาคือ การหนีเรียน

จากข้อมูลปัญหาการกระทำผิดของนักเรียนนักศึกษา ถ้าเปรียบเทียบสัดส่วนของ นักเรียนนักศึกษาที่กระทำผิด และความรุนแรงของการกระทำผิด พบว่านักศึกษาอาชีวศึกษามี การกระทำผิดมาก และมีความรุนแรง ซึ่งการกระทำผิดของนักศึกษาย่อมก่อให้เกิดความเสีย

หายต่อตนเองและสังคม ทั้งนี้แม้จะมีงานวิจัยมากมายได้อธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่ก็ยังปรากฏการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษา มีให้พบเห็นอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษากการกระทำผิดของนักเรียนนักศึกษา อาชีวะ ว่ามีปัจจัยหรือองค์ประกอบใดบ้างที่จะป้องกันหรือยับยั้งการกระทำผิดของนักศึกษาได้ โดยมุ่งปัญหาการวิจัยไปที่ปัจจัยหรือองค์ประกอบทางสถาบันการศึกษากับการยับยั้งการกระทำผิดของนักศึกษาอาชีวะในการศึกษาครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการยับยั้งการกระทำผิดของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการยับยั้งการกระทำผิดของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษากการยับยั้งการกระทำผิดของนักศึกษา ครั้งนี้มีขอบเขตเฉพาะสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตภาคกลาง อันได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตนนทบุรี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1,2 เท่านั้น เนื่องจาก

ประการแรก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 3 วิทยาเขต มีนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในระดับ ปวส.

ประการที่สอง นักศึกษาที่ศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมมักมีแนวโน้มกระทำผิดอยู่บ่อยครั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการป้องกันการกระทำผิดของนักศึกษา ในนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน นักวิชาการ นักการศึกษา ที่มีแนวความคิดในการแก้ไข ป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมุ่งประเด็นแก้ไขที่สถาบันการศึกษา
3. เป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางสังคมวิทยากับงานวิจัย เพื่อที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม